

Gemeente
Amsterdam

Werkkring

Van kwaliteitszorg naar kwaliteitscultuur

Jac. van Rheenen/ Sascha Steinmann
afdeling Zorg gemeente Amsterdam

16 november 2017

Presentatie

Aansturen en aanspreken

de paradigmashift in de uitvoering van de Wet maatschappelijke ontwikkeling door de gemeente Amsterdam

Een excursie (15 sheets) door de bedoeling en uitwerking van de Wmo met nieuwe rollen en taken in het publieke domein

Vanuit de bedoeling: Wet maatschappelijke ondersteuning

- Wmo bedoeling: burgers optimaal zelfredzaam en zo lang mogelijk zelfstandig (wonen)
- Wmo gaat uit van inzet van eigen kracht van individu/ leefstructuur/ samenleving

- in 2015 gedecentraliseerd van rijk naar gemeente, samen met Jeugdwet, Passend onderwijs en Participatiewet
- verantwoordelijkheid bij gemeenten met ruimte om beleid aan te passen op lokale situatie
- 25% taakstelling als stimulus voor effectiviteit in de uitvoering

✘ ✘ ✘ Schets opgaaaf afdeling Zorg:

Wat is het:

- uitvoering voor 60.000 Amsterdammers
- opstellen en uitvoeren van beleid in opdracht van wethouder en raad
- besteding Wmo-budget: in Amsterdam € 450.000.000
- handhaven van kwaliteit van de levering van >100.000 voorzieningen

Wat doen we:

- beantwoorden politieke vragen en begeleiden van besluitvorming
- kaders stellen door beleid (verordening en financieel) en productomschrijvingen
- begeleiden inkoop: opstellen PvE , ondersteunen inkoopproces
- contractmanagement, aansturen van 145 Wmo-aanbieders van Hbh, AO, DB en LO en rolstoelen, wonen en -aangepast- vervoer
- primair proces: beoordelen van leveringen en toezicht op betalingen

Paradigmashift voor gemeente en professionals

Van aanspraak op .... naar noodzaak van.....

- van iedereen hetzelfde bieden met nadruk op gelijkheid en rechtszekerheid
- naar leveren van maatwerk passend bij individuele behoefte en noodzaak

Deze shift heeft grote gevolgen voor :

- inwoners van Amsterdam die beroep op de Wmo doen
- professionals en organisaties in de Wmo-uitvoering
- gemeente als opdrachtgever en eindverantwoordelijke.

Hoe gaat gemeente Amsterdam met de paradigmashift om?

Opdracht aan gemeente:

in Wmo-beleid en -uitvoering flexibiliteit en variatie mogelijk maken en tegelijkertijd passende kwaliteit van ondersteuning bepalen en handhaven.

Doen we door:

- verregaande verantwoordelijkheden beleggen bij de veldpartners
- samenwerken met veldpartners middels co-creatie; ipv opleggen van uitvoering vanuit beleidsafdeling die bepaalt vanachter de tekentafel
- aandacht voor de nieuwe rollen van aanbieders en gemeente, met de focus op 'het samen doen'
- gebruik maken -nog- van oude, functionele instrumenten om niet in verandering door te schieten

Uitleg en verdieping aan de hand van drie geselecteerde thema's:

- Wijkzorg,
flexibiliteit en variatie in uitvoering mogelijk maken
- Klanthouderschap,
de professional voorop en de regie aan de uitvoering
- Resultaatgericht,
het te behalen uitvoeringsresultaat bepaalt het in te zetten aanbod

Wijkzorg, de bedoeling:

Bieden van passende, samenhangende zorg en ondersteuning dichtbij de Amsterdammer

Daarom:

- inzetten op netwerksamenwerking van aanbieders in een wijk: geen afgebakend vast Wmo team
- ondersteunen van het wijkzorg-netwerk
- een open -niet strak begrensd- netwerk dat het geheel aan ondersteuningsbehoeften omvat en flexibel blijft.
- voortdurend communiceren vanuit de bedoeling

Wijkzorg, de nieuwe pijlers:

- werken met klanthouders, met eenzelfde werkwijze
- verzorgen van trainingen (wijkzorg en RIS)
- inzet van kwartiermakers
  - samenwerking stimuleren door:
    - bitterballenbijeenkomst met oog op ontmoeten
    - casuïstiekoverleg, met op oplossen
    - managementbijeenkomsten met oog op sturen
- gebruik van -verplichte- instrumenten die Wmo-aanbieders verbindt: Wmo-ondersteuningsplan; registratiesysteem RIS
- binnen het netwerk te communiceren over 'best-practices', publiceren van voorbeelden van innovaties; ontwikkelen van eenzelfde taal

Wmo-klanthouderschap: de regie

De bedoeling van klanthouderschap:

- Klanthouder is de professional die de coördinatie voert op samenhangende zorg en ondersteuning dichtbij de Amsterdammer en daar voor cliënt en andere professionals het aanspreekpunt is

Taken van de klanthouder:

- toegang tot de Wmo: afweging of iemand Wmo-ondersteuning nodig heeft
- bepalen van ondersteuning die oplossing biedt (wat, hoe vaak, door wie) en die periodiek toetsen op resultaat tbv. vervolgstappen
- inclusief het regelen van de nodige ondersteuning buiten de eigen organisatie
- bieden van de eigen ondersteuning, de oorspronkelijke taak

Wmo-klanthouderschap, nieuw en de verandering voor professionals.

Shift: van zorgen voor naar zorgen dat
Niet langer: cliënt komt bij mij, ik ga ondersteuning bieden
Maar: zorgvraag afpellen in wat is nodig en wie kan dat op welke niveau, waar het beste doen

Hoe

- al doende leren we gezamenlijk
- samenwerking periodiek spiegelen door gezamenlijk beoordelen wat -nog- gedragen en gesteund wordt:
  - stuurgroepen, voor het houden van zicht op ontwikkelingen binnen de samenwerking
  - contractmanagement, reguliere toets momenten per aanbieder met gemeente over de stavaza van de samenwerking
  - doelgroepenbeleid/ ontwikkeling, themagerichte ontwikkelagenda's van meerdere aanbieders en gemeente

✘ ✘ **Resultaatgericht werken, het te** ✘ **behalen resultaat is bepalend**

- niet het beschikbare aanbod, maar het haalbare resultaat is leidend voor het bepalen van de Wmo-ondersteuning
- geen vastlegt aanbod, maar resultaten die de Amsterdammer kan verwachten door de inzet van de Wmo.
- professional bepaalt van vanuit de Wmo-bedoeling

Voor de Wmo-uitvoering heeft dat als consequentie:

- geen 'indicatiestelling' in uren en activiteiten
- wel 'ondersteuningsplan' met door cliënt gemotiveerd, realistisch resultaat met een termijn van max. een jaar.
- de professional bepaalt (inzet kennis, ervaring, tijd, middelen)
- bij verschil van inzicht is motivatie van cliënt leidend en is een route voor onafhankelijk advies beschikbaar

✘ ✘ Het verhaal van een cultuur van ✘ samenwerken

Wat is bereikt

- acceptatie: gemeente en aanbieders willen niet meer terug naar de situatie van voor 2015, onder vorige wetgeving
- organisatie: aanbieders en gemeente zetten zich gezamenlijk in om het Amsterdamse Wmo-proces verder te ontwikkelen
- samenwerken als basis van de uitvoering (niemand voor zich)
- samen leren en waarde ontwikkelen voor de Amsterdammer de aanbieders, gemeente, de professionals, de ambtenaren

Wat heeft een lange adem nodig

- Leren:
  - van opbrengsten van de ontwikkelopdrachten
  - in de praktijk van de uitvoering

- Gemeente
  - samen met de aanbieders optrekken (wijksafari's
  - organiseren van inspiratiebijeenkomsten
  - interne thema's (werkstromen) uitwerken, waaronder
    - . planmatig werken
    - . partnerscan

✘ ✘ ✘ Voorbeelden, good practices

- Anders kijken, anders doen
- Alliantievorming